

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/62/2016
Identifikačné číslo spisu:	7111011298
Dátum vydania rozhodnutia:	12.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7111011298.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí 12. septembra 2017 v trestnej veci obvineného H. G. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák., o dovolaní obvineného H. G., proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. júna 2012, sp. zn. 6 To 29/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného H. G. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice I z 9. februára 2012, sp. zn. 5T 74/2011, bol obvinený H. G. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák., na skutkovom základe, že

presne nezisteného dňa v decembri 2008 v F. v záhradnej chate bez popisného čísla v lokalite F. A. pri R. E. úmyselne usmrtil G. A., nar. XX.XX.XXXX tak, že ho zozadu bodol presne nezisteným kuchynským nožom do chrbta a potom iným nezisteným kuchynským nožom ho ležiaceho na zemi bodol 4-krát do hrudníka a brucha. Poškodený na následky závažných zranení životne dôležitých vnútorných orgánov zomrel na mieste činu bezprostredne po útoku a obvinený telo zakopal na pozemku patriaceho k záhradnej chatke, kde bolo nájdené až 22.1.2011.

Uložený mu bol v zmysle §§ 145 ods. 1, 38 ods. 2, 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. trest odňatia slobody pätnásť rokov nepodmienečne, so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia a podľa §§ 76 ods. 1, 78 ods. 3 Tr. zák. i ochranný dohľad na dva roky.

Odvolanie obvineného Krajský súd v Košiciach 29. júna 2012 uznesením, sp. zn. 6 To 29/2012, v zmysle § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a k/ Tr. por.

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. oprel o to, že 22. januára 2011 bola matka E. G., vypočutá na Krajskom riaditeľstve Policajného zboru Košice, vyšetrovateľom mjr. H. Y. ako svedkyňa bez prítomnosti advokáta. Pred výsluchom 3. februára 2011 predložila vlastnou rukou spísaných 7 strán poznámok, týkajúcich sa okolností vraždy G. A.. Dôkaz bol predložený prokurátorom Krajskej prokuratúry Košice krátkou cestou až počas hlavného pojednávania 6. februára 2012. S poznámkami súvisí úradný záznam z 3. februára 2011 vyšetrovateľa mjr. H. Y., podľa ktorého ju po výsluchu 22. januára 2011 inštruoval, aby na papier zapísala súvislosti vyšetrovaných skutkov. Matka bola 9. februára 2011 opätovne vypočutá bez prítomnosti advokáta. Tieto úkony boli vykonané pred 21. februárom 2011, kedy mu bolo vznesené obvinenie. Počas výsluchu 7. apríla 2011, za prítomnosti obhajcu, JUDr. Martinca, už matka odmietla vypovedať, rovnako pri ďalších výsluchoch, konfrontácii a na hlavnom pojednávaní, na ktorom jej výpovede neboli ani prečítané. Ako dôkazy boli vykonané trestné oznámenie z 21. februára 2011 a rukou spísané poznámky. Výsluchy matky v pozícii svedka z 22. januára, 3. a 9. februára 2011, realizované pred vznesením obvinenia považuje za nezákonné. Vyšetrovateľ dostatočne nepoučil matku obvineného o práve nevypovedať proti synovi, keď v kolónke pomer k obvinenému výslovne napísal - bez pomeru. Poučenie bolo formálne, všeobecného charakteru s použitím predtlaču uvedenej v zákone, výslovné prehlásenie svedkyne po poučení či právo odoprieť výpoveď využíva nebolo vyjadrené spôsobom bez vzniku pochybnosti o prejavenej vôli. Výsluchy boli realizované v neprítomnosti dovolateľa, resp. obhajcu. V súdnom konaní G. nevypovedala, neboli čítané jej výpovede, nemohol tak na tieto výpovede reagovať. Nezákonné výsluchy boli vyšetrovateľom použité na odôvodnenie uznesenia o vznesení obvinenia 21. februára 2011 a týmito argumentoval aj prokurátor v uznesení, ktorým zamietol sťažnosť obvineného proti vzneseniu obvinenia. Uznesenie o vznesení obvinenia a o zamietnutí sťažnosti sú nezákonné. V súvislosti s rukou spísanými poznámkami uviedol, že neboli vo vyšetrovacom spise, pretože obhajca ich pri štúdiu nezaregistroval. V spise absentoval aj úradný záznam z 3. februára 2011. Došlo k prečíslovaniu a manipulácii s vyšetrovacím spisom. Až počas hlavného pojednávania 6. februára 2012 prokurátor poznámky predložil do spisu s úradným záznamom z 3. februára 2011. Existenciu tohto dôkazu neuviedol ani v obžalobe. Vyjadrené je zrejme aj zo spisového prehľadu. Ak by bol dôkaz založený do spisu už počas vyšetrovania, bol by evidovaný v obsahu spisu, nie až v spisovom prehľade po hlavnom pojednávaní. Existuje dôvodné podozrenie, že zo strany vyšetrovateľa došlo k zneužitiu právomoci aj nezákonným postupom, keď matke navrhol, aby bez náležitého poučenia spísala poznámky proti synovi. Takto získaný dôkaz je nulitný, nepoužiteľný v konaní pred súdom. Dôkazom by mohol byť len obsah poznámok, ktorý je možné poskytnúť vo forme svedeckej výpovede, nie ručne spísané poznámky. Ich prečítanie na pojednávaní považoval za podstatnú chybu konania, zakladajúcu dôvod na zrušenie rozhodnutia v dovolacom konaní. Došlo k porušeniu zásady rovnosti zbraní v neprospech obvineného a práva na spravodlivý proces. Podľa čl. 6 ods. 3 písm. b/ Dohovoru (zrejme Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd) sú obžaloba a vyšetrojúce orgány povinné oznámiť každý údaj, ktorý vlastní alebo ku ktorému by mohli mať prístup, ak môže obvinenému napomôcť zbaviť sa obvinenia alebo znížiť trest. Postupom orgánov činných v trestnom konaní tak bolo znemožnené procesne použiť výsluchy G. v konaní pred súdom. Akceptáciou poznámok predložených krátkou cestou bola dovolateľovi zmarená účinná obhajoba, pretože sa voči takto vykonanému dôkazu nemohol brániť tým, že by kladením otázok vyvrátil existenciu či opodstatnenosť tohto dôkazu. Pri vznesení obvinenia 21. februára 2011 nebola vyšetrovateľom určená lehota na zvolenie obhajcu, i keď sa jednalo o prípad povinnej obhajoby, z ktorého dôvodu nekvalifikovane odôvodnil sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Obhajca JUDr. Martinec, mu bol ustanovený až opatrením 3. marca 2011. O kvalifikovanej sťažnosti, podanej obhajcom tak už prokurátor nerozhodoval. Namietal, že pred vznesením obvinenia boli vypočutí svedkovia, A. R., R. a J. R., X. Z., ktorí museli byť vypočutí opätovne, keďže pri pôvodnom výsluchu nebol prítomný obhajca. Ide o svedkov z počutia, ktorí sa o okolnostiach vraždy dozvedeli od jeho matky. Z. prítom na pojednávaní 6. februára 2012 uviedla, že počas prípravného konania na ňu mjr. H. Y. robil nátlak, aby uviedla, že sa jej obvinený priznal k spáchaniu vraždy. Dôvod na zrušenie obvinenia je daný, ak uznesenie o vznesení obvinenia stojí iba na výpovedi svedka, ktorý na trestnom čine nebol prítomný a o skutočnostiach sa dozvedel len z počutia. So svedkami z počutia súvisí aj úradný záznam z 8. februára 2011 kapitána F. z KR PZ, sp. zn. KR PZ-KE-KP1-176/2011, v zmysle ktorého bol operatívnu činnosťou zistený poznatok k vražde G. A. o tom, že matka obvineného ovplyvňuje svedkov vraždy a stretáva sa s nimi pred ich vypočutím na polícii. Pri oboznamovaní so spisom 15. - 17. augusta 2011 sa

už úradný záznam v spise nenachádzal a nie je uvedený ani v obsahu spisu. Výšetrovateľ pribral znalcov deviatimi uzneseniami, z ktorých boli G. doručené iba dve, čím mu odoprel možnosť podať sťažnosť proti zvyšným uzneseniam. Zároveň existuje podozrenie, že vyšetrovatelia zneužili právomoc verejného činiteľa, keď mu dali doručienky podpísať ex post. Uznesenia neboli doručené ani obhajcovi. Súdom nižšieho stupňa vytkol, že počas prípravného konania a na pojednávaní nebol oboznámený s príkazmi súdov ani dokladmi na odposluch jeho i brata J. v priestoroch ÚVV Košice, pričom prepisy zvukových záznamov priestorového odposluchu neboli obsahom spisu. Došlo tak k porušeniu práva na preskúmanie legality takéhoto dôkazu. V prípravnom konaní a v konaní pred súdom boli vypočutí ako svedkovia príslušníci Policajného zboru SR - C. J., V. Y. a H. F. - kriminalistickí technici, ktorí sa zúčastnili obhliadky miesta činu, a to k osobe svedka a okolnostiam obhliadky vo vzťahu k obvinenému. Postavenie OČTK v trestnej veci je však nezlučiteľné s postavením svedka v nej. Výsluch policajtov ako svedkov k tvrdeniam inej osoby je neprijateľný a neprípustne sa tak nahrádzajú výpovede osôb, ktoré spáchanie skutku, resp. páchatel'a videli, či inak vnímali. Závažné porušenie práva na obhajobu videl aj v tom, že spolu s obhajcom žiadali prepočut' svedkov za prítomnosti obhajcu, lebo boli vypočutí pred vznesením obvinenia a vypovedali v jeho prospech a tiež žiadali vypočut' E. J., ktorá mala objasniť rodinné pomery v rodine. Výšetrovateľ po vznesení obvinenia tieto žiadosti zamietol ako nepotrebné, rovnako ich zamietol súd. Konajúcim súdom vytkol, že nevykonali znalecký posudok PhDr. G. P., k osobe jeho matky, ktorého záverom bolo, že matka je notorická klamárka a alkoholička. Zo strany OČTK a súdu tak nikdy neboli produkované dôkazy v jeho prospech.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. je prítomný tým, že rukou písané poznámky matky sú dôkazom nulitným, zabezpečeným v rozpore s ustanoveniami Tr. por. Bola tak porušená zásada ústnosti v konaní pred súdom, v ktorom matka nevypovedala a neboli prečítané jej výpovede z prípravného konania, k poznámkam sa nevyjadrila, aj keď boli jedným z kľúčových dôkazov proti dovolateľovi. Znalecké posudky vypracované PhDr. G. P. boli na hlavnom pojednávaní vykonané nezákonným spôsobom, nakoľko uznesenie o vznesení obvinenia nenadobudlo právoplatnosť. Okresnému súdu vytkol, že na hlavnom pojednávaní nebol predvolaný ani jeden znalec a nemohol mu klásť otázky.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. je naplnený tým, že uznesenie o vznesení obvinenia nenadobudlo právoplatnosť a na základe toho sú všetky ďalšie kroky OČTK nezákonné, a to výsluchy svedkov, znalecké posudky, obžaloba a rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa.

Navrhol vysloviť porušenie zákona podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/, k/ Tr. por. a napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach a rozsudok prvostupňového súdu zrušiť a okresnému súdu prikázať, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Prokurátor žiadal dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť. Konštatoval, že obhajoba G. bola v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom zabezpečená zákonným spôsobom a porušenie práv obvineného v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obhajca ani obvinený nenamietali. G. sa v priebehu celého trestného konania odmietol vo veci vyjadriť, s každým dôkazom bol oboznámený zákonným spôsobom, písomné poznámky G. boli súčasťou vyšetrovacieho spisu už v prípravnom konaní (č. l. 329-334), ako je zrejmé aj z obžaloby prokuratúry zo 7. septembra 2011 a na pojednávaní 6. februára 2012 prokurátor predložil len písomný záznam vyšetrovateľa z 3. februára 2011 o spôsobe zabezpečenia poznámok svedkyne. Príkazy na postup súdu podľa § 115 Tr. por. boli vedené v osobitnej agende toho istého súdu a obhajoba sa s týmito dôkazmi mohla oboznámiť, pričom obvinený sa na pojednávaní k tomu nevyjadril. Obhajoba ich nikdy nespochybnila. Viaceré uznesenia vyšetrovateľa o pribratí znalcov boli vydané v čase pred vznesením obvinenia G.. S rozhodnutiami sa tak oboznámil v priebehu vyšetrovania a po jeho skončení postupom súladným s § 208 Tr. por.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie proti napadnutému právoplatnému rozhodnutiu je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a na zákonom určenom mieste (§§ 368 ods.1, 2 písm. h/, 369 ods. 2 písm. b/, 370 ods. 1, 3, 566 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie spĺňa

podmienky podľa § 373 ods. 2 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por. a nie je dôvod na postup podľa § 382 písm. a/, b/, d/, e/ ani f/ Tr. por.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok predstavuje výrazný zásah do inštitútu právoplatnosti, ktorá v pozícii základnej vlastnosti súdneho rozhodnutia predstavuje jeho nezmeniteľnosť a záväznosť ako prejavu stability právnych vzťahov a právnej istoty v právnom štáte. Je určené k náprave výlučne zákonom taxatívne stanovených procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojím charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok s potrebou ich odstrániť. Dovolací súd je pri náprave uvedených väd v zásade až poslednou inštanciou, čo znamená, že preskúmava nedostatky, ktoré boli preskúmané už odvolacím súdom a neboli ním napravené, prípadne ním boli spôsobené. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky [§371 ods. 1 (veta prvá) Tr. por. a contrario, pokiaľ nejde o zákonné výnimky uvedené v tomto ustanovení] a povinnosť namietat' niektoré dovolacie dôvody najneskôr v odvolacom konaní (citované ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por.).

Cieľom ustanovenia § 371 ods. 4 Tr. por. je predísť tomu, aby konanie dovolacie slúžilo ako možnosť namietat' stále nové nedostatky, ktoré mohli byť zhojené už v konaní pred súdom nižšieho stupňa. Zákonodarcu v tejto súvislosti zrejme predpokladal, že pokiaľ bol dovolateľovi namietaný nedostatok známy už v pôvodnom konaní a tento sa ho nesnažil odstrániť pri prvej možnej príležitosti, nejde o chybu tak závažnú, aby ju bolo potrebné preskúmať v dovolacom konaní a v konečnom dôsledku by mohlo ísť len o špekuláciu dovolateľa smerujúcu k predĺženiu celého konania.

Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. namietal, že rozhodnutia nižších súdov sú založené na nezákonnom dôkaze a to výpovedi jeho matky, ktorá nebola náležite poučená o práve odoprieť výpoveď v zmysle § 130 ods. 1, 2 Tr. por. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že matka obvineného a oznamovateľka trestného činu vypovedala v prípravnom konaní v procesnom postavení svedka, po začatí trestného stíhania vo veci uznesením vyšetrovateľa, ČVS: KRP-2/OVK-KE-2011 z 21. januára 2011, pred vznesením obvinenia uznesením vyšetrovateľa, ČVS: KRP-2/OVK-KE-2011 z 21. februára 2011, právoplatným 1. marca 2011 (č. l. 8). Z výpovedí 22. januára 2011 (č. l. 47), 3. februára 2011 (č. l. 52) a 9. februára 2011 (č. l. 58) vyplýva, že bola v intenciách § 130 ods.1, 2 Tr. por. riadne poučená o práve odoprieť výpoveď a vo vyjadrení svedka k poučeniu vyslovene prehlásila, že po tomto poučení vypovedať bude a chce. Zo zápisníc o výsluchoch vykonaných po vznesení obvinenia je nesporné uplatnenie práva nevypovedať, pričom uviedla, že zotrváva na svojich predchádzajúcich výpovediach svedka, tieto meniť nebude ani nechce (č. l. 64, 68). Zo zápisníc je preukázané, že G. bola dostatočne poučená o práve nevypovedať a k tomuto sa i vyjadrila. Dovolací súd považuje za irelevantnú námietku o neprítomnosti obvineného či obhajcu pri výsluchoch G., pretože v ich čase, nebolo voči obvinenému vznesené obvinenie.

V spojitosti s procesnou použiteľnosťou tohto dôkazu dovolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, prijaté 7. decembra 2009, sp. zn. Tpj 63/2009, v ktorom ustálilo právny záver, že : I. Obžaloba v trestnej veci môže byť opretá o výpovede svedkov a iné dôkazy vykonané pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, prípadne pred oznámením uznesenia o vznesení obvinenia jeho vyhlásením (§ 206 ods. 1 Tr. por.), ak k ich vykonaniu došlo po začatí trestného stíhania „vo veci“ podľa § 199 ods. 1 Tr. por., II. ak je ale výpoveď svedka jediným usvedčujúcim dôkazom alebo vo významnej miere rozhodujúcim dôkazom, o ktorý chce prokurátor, ako nositeľ dôkazného bremena v konaní pred súdom oprieť obžalobu, je nevyhnutné takéhoto svedka vypočuť až po vznesení obvinenia (alebo svedka vypočutého pred týmto úkonom znovu vypočuť), a tak zachovať právo obvineného na obhajobu (právo na kontradiktórny postup). Ak obvinený po vznesení obvinenia sám (prostredníctvom obhajcu) žiada zopakovať výsluchy iných svedkov, je na úvahe orgánov činných v trestnom konaní, aby po posúdení dôkaznej situácie vo veci rozhodli o potrebe vykonať kontradiktórny výsluch svedka. Na spravodlivé súdne konanie a na kritickú previerku výpovede svedka je postačujúce, ak je výsluch svedka vykonaný v prítomnosti obvineného alebo jeho obhajcu v konaní pred súdom.

Napriek skutočnosti, že v zmysle stanoviska, sp. zn. Tpj 63/2009 výpoveď svedka vykonaná pred vznesením obvinenia v zásade je prípustným dôkazom, dovolací súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že súd prvého stupňa odsúdenie obvineného nezaložil na výpovediach G. z prípravného konania. V podanej obžalobe, sp. zn. 1 Kv 4/11 zo 7. septembra 2011 prokurátor nežiadal výpovede vykonať ako dôkaz, pretože svedkyňa odmietla vypovedať (č. l. 534). Žiadal prečítať len trestné oznámenie a svedkyňu vypočuť. V odsudzujúcom rozsudku z 9. februára 2012, sp. zn. 5 T 74/2011, súd prvého stupňa vychádzal zo svedeckých výpovedí X. Z., I. R., S. R. a ďalších svedkov (Z.: obvinený sa jej priznal, že to urobil kvôli matke, lebo G. ju znásilnil....., A. R. vypovedala, že niekedy v decembri v roku 2008, keď išla opakovane na WC vonku si pamätá, že bolo nasnežené a bolo dobre vidno, videla vonku H. G. a J. G.) znaleckých posudkov, trestného oznámenia, zápisnice o obhliadke miesta nálezu kostrových pozostatkov a príslušnej fotodokumentácie a prepisov zvukových záznamov, vykonaných počas návštevy G. v ÚVV a ÚVTOS Košice a nie z výpovede G.. Je pravdou, že prvostupňový súd písomné poznámky matky v rozhodnutí hodnotil ako dôkaz proti dovolateľovi, avšak vina obvineného bola bez najmenších pochybností preukázaná aj bez nich dôkazmi citovanými v predchádzajúcej vete.

V súvislosti s dovolacou námietkou, podľa ktorej neboli v konaní za prítomnosti obhajcu vypočutí svedkovia R., R. a J. R. a Z. dovolací súd uvádza, že na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa 4. novembra 2011 boli za prítomnosti obvineného a jeho obhajcu vypočutí R., R. a J. R.. Na hlavnom pojednávaní 12. decembra 2011 bola podľa § 263 ods. 3 písm. a/ Tr. por. prečítaná výpoveď Z. z prípravného konania a na pojednávaní 6. februára 2012 bola táto svedkyňa vypočutá za prítomnosti G. a obhajcu. Pri svedeckej výpovedi boli objasnené okolnosti údajného nátlaku na výpoveď svedkyne v prípravnom konaní zo strany vyšetrovateľa. Dovolateľ sa k výsluchu svedkyne nevyjadril, položil jej len otázku, či bol výbušný a násilný. Uznesením vyhláseným na pojednávaní 4. novembra 2011 podľa § 272 ods. 3 Tr. por. súd odmietol vykonať výsluchy svedkov H. Y., J. Y., H. G. a J. H., navrhnutých obvineným, pretože sa týkali okolností, ktoré sú nepodstatné. Ich výsluchom chcel dovolateľ ozrejmiť skutočnosti ohľadne jeho osobnosti. Matka obvineného listom z 3. novembra 2011 oznámila, že sa jedná o jej syna, a preto odmieta vypovedať. Právo nevypovedať uplatnila aj na pojednávaní 12. decembra 2011.

G. správne vytkol nezákonnosť dôkazu výsluchom svedkov H. F., C. J. a V. Y. - príslušníkov Policajného zboru o priebehu obhliadky miesta nálezu kostrových pozostatkov 22. januára 2011, v ktorom mali uviesť, že G. označila miesto nálezu telesných pozostatkov A..

Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom dokazovania v trestnom konaní (§ 119 ods. 1 Tr. por.) sú okolnosti spáchania trestného činu a nie okolnosti jeho vyšetrovania. Tieto by mohli tvoriť samostatný skutok len v prípade, ak by pri vyšetrovaní došlo k zneužívaniu právomoci verejného činiteľa, ktoré by bolo ako trestný čin predmetom trestného stíhania. Skonštatoval, že výsluch policajtov ako svedkov o priebehu nimi vykonávaných úkonov nemá povahu právne relevantného procesného úkonu, a preto sa ani nesmie nachádzať v trestnom spise. Postavenie orgánu činného v konkrétnej trestnej veci je nezlučiteľné s postavením svedka v nej, pretože o tom, akým spôsobom prebiehal úkon trestného konania a aký je jeho obsah, svedčí zápisnica o úkone, resp. iná listina o zákonných náležitostiach tohto úkonu, v tomto prípade zápisnica o obhliadke miesta nálezu kostrových pozostatkov a príslušná fotodokumentácia. Prvostupňovým súdom vykonané výsluchy príslušníkov PZ sú nezákonným dôkazom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Napriek konštatovanej nezákonnosti výsluchov policajných technikov je dovolací súd toho názoru, že ostatnými vykonanými dôkazmi súd dostatočne zistil a preukázal skutkový stav, na ktorom založil odsúdenie obvineného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák.

Dovolateľ ďalej tvrdil, že súd vykonal len dôkazy svedčiace v jeho neprospech, keď oboznámil len posudok o osobnosti obvineného, nie o osobnosti jeho matky. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní 12. decembra 2011 dovolací súd zistil, že na pojednávaní prvostupňový súd vykonal medzi inými aj posudok znalkyne z odboru psychológia, PhDr. G. P. z č. l. 214-228, na zistenie intelektu a štruktúry osobnosti

obvineného a posudok z č. l. 233-253, na psychologické vyšetrenie a vierohodnosť E. G.. Obvinený sa k znaleckému posudku na posúdenie osobnosti matky nevyjadril. V súvislosti s parciálnymi námietkami, ktoré dovolateľ subsumoval pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ (neoprávnená manipulácia s vyšetrovacím o spisom, neoboznámenie s príkazmi na odpočúvanie a ďalšie) dovolací súd poukazuje na ust. § 371 ods. 4 Tr. por. s tým, že ide o okolnosti obvinenému známe už v pôvodnom konaní, ktoré mohol namietat' v konaní pred odvolacím súdom, čo neučinil. Z tohto dôvodu sa nimi dovolací súd nezaoberal.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods.1 písm. c/ Tr. por. naplnený nebol.

V rámci dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolateľ namietal, že písomné poznámky matky sú dôkazom nulitným, zabezpečeným v rozpore s Trestným poriadkom; nakoľko G. odmietla vypovedať, namietal porušenie zásady ústnosti konania a tiež skutočnosť, že na hlavné pojednávanie neboli predvolaní znalci. Z obsahu spisu je zrejmé, že poznámky sú súčasťou vyšetrovacieho spisu, žurnalizované na č. l. 328-334, pričom v zmysle úradného záznamu z 3. februára 2011 dôvodom ich spísania bola skutočnosť, že výsluch svedkyne bol obtiažny, nevedela súvisle vyrozprávať dej (č. l. 606). Je pravdou, že dôkaz poznámkami bol na hlavnom pojednávaní 6. februára 2012 prokurátorom vykonaný (č. l. 601) a prvostupňový súd z tohto dôkazu v rozhodnutí vychádzal. Nemožno, ale akceptovať dovoláciu námietku porušenia zásady ústnosti, keď matka nevypovedala a neboli prečítané jej výpovede z prípravného konania, lebo súdy nižšieho stupňa z tejto výpovede nevychádzali, vzhľadom na uplatnenie práva odmietnuť vypovedať podľa § 130 ods. 1, 2 Tr. por. Na hlavnom pojednávaní 6. februára 2012 boli oboznámené prepisy zvukového záznamu z ÚVV a ÚVTOS z č. l. 337-372, ku ktorým sa dovolateľ na výzvu predsedu senátu nevyjadril (č. l. 600). K znaleckému posudku znalkyne z odboru psychológie z 29. júna 2011 na E. G. sa nevyjadril a na psychologické posúdenie jeho osoby z 1. júla 2011 dovolateľ uviedol, že s jeho obsahom nesúhlasí, lebo nie je agresívny a konfliktný. Znalecké dokazovanie výsluchom znalkyne P. G. nenavrhol a k prečítaným znaleckým posudkom 12. decembra 2011 sa ani na výzvu predsedu senátu nevyjadril. K žiadnemu ďalšiemu posudku vykonanému na pojednávaní sa ani na výzvu predsedu senátu nevyjadril.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. tak v konaní nie je prítomný.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. dovolateľ videl dovolací dôvod v tom, že uznesenie o vznesení obvinenia nenadobudlo právoplatnosť a všetky následné úkony orgánov činných v trestnom konaní, vrátane súdov sú nezákonné. Skutočnosť, že toto uznesenie nenadobudlo právoplatnosť založil na tom, že sa jednalo o prípad povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. por. a nebola mu určená lehota na zvolenie obhajcu, z ktorého dôvodu mu bol obhajca ustanovený po uplynutí lehoty na podanie sťažnosti proti uzneseniu. Sťažnosť podaná obvineným bez ustanoveného obhajcu bola nekvalifikovaná a zamietnutá.

Dovolací dôvod podľa § 371 písm. k/ Tr. por. spočívajúci v neprípustnosti trestného stíhania predpokladá splnenie dôvodov podľa § 9 Tr. por., a teda že a/ trestné stíhanie je premlčané, b/ ide o osobu ktorá je vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu alebo o osobu, na ktorej stíhanie je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný, c/ ide o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná, d/ trestné stíhanie je vedené proti tomu, kto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho, e/ ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, podmiennečne zastavené a obvinený sa osvedčil alebo sa skončilo schválením zmieru a zastavením trestného stíhania, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené, f/ je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a nebol súhlas daný alebo bol vzatý späť alebo g/ ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva. Dovolateľ dovolanie neodôvodnil žiadnym z dôvodov, ktoré by bolo možné subsumovať pod niektorý z dôvodov zakladajúcich neprípustnosť trestného stíhania podľa § 9 Tr. por.

Včasnú neustanovenie obhajcu v prípade povinnej obhajoby pri väzobnom stíhaní obvineného a v konaní o obzvlášť závažnom zločine (§ 37 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. por.) by podľa názoru dovolacieho súdu

zakladal dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v prípade, ak by v tomto čase reálne boli vykonané dôkazy, na ktorých by bola založená vina obvineného. Vzhľadom na to, že toto pochybenie dovolateľ nenamietal už v odvolaní, dovolací súd sa touto námietkou aplikujúc § 371 ods. 4 Tr. por. nezaoberal.

Ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. tak naplnený nebol.

Na podklade vyjadreného je nesporné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.